

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. IV. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

cus S. Paulus, sed verus, qui tamen negatur de S. Petro; aliàs nunquam negaretur aliquid possibile de altero possibili, sed tantum de impossibili, quod est omnino falsum. Quare semper verum est, quod essentia habeat aliquam identitatem, quam non habet Paternitas: quæ iterum sunt contradictoria.

782. Neque dicas, suprà ex Ulloa dictum, propositiones: *Essentia communicatur: Paternitas non communicatur*: non habere prædicata contradictoria; nam, etiam supposita illa doctrinâ, est disparitas magna inter illas propositiones, & istas; ibi enim saltem abstractum prædicati, scilicet communicabilitas naturæ, non potest negari de Paternitate: at in his propositionibus potest, & debet negari; nam verissimum est, non tantum: *Pater non est Filius*: sed etiam: *Pater non est Filiatio*. Accedit, ut advertebat Ulloa, quod similibus explicationibus adversariorum tandem tota difficultas mysterii reduceretur termè ad distinctionem purè formalem, quod est contra omnem sensum Catholicorum.

Sanè, si admitatur cum aliquo Recentiore, relato in cit. *Theob. Dillingan. de SS. Trinitate n. 142.* ista propositio: *Essentia realiter spectata est eodem, sed non alio modo, generans, genita, & procedens, quo Pater est generans, Filius est genitus, & Spiritus S. procedens*: tunc difficultas in mysterio hoc capiendo, non est major, quam illa, quam capit Logicus quilibet in animalitate, & rationalitate, eodem, & non diverso modo, cognita. Uterius, admissa ista propositione, vix videtur, servatâ doctrinâ consequentiâ, posse negari ista: *Essentia realiter spectata est eodem modo, sed non alio, distincta, quo est distinctus Pater, Filius, & Spiritus S.* quæ tamen admitti neuiquam potest. Et cur non etiam admitatur ista: *Pater realiter est Filius*? quæ propositio utique, ut prior, admitti nequit; quamvis referatur loco citato Recentior ille eam non omnino horere.

783. Confirmatur conclusio 1. SS. PP. & fideles videntur sanè inter naturam Divinam, & Personas agnoscere aliquam oppositionem prædicatorem; aliàs cur ita extollerent sublimitatem huius mysterii? cur ita inculcarent necessitatem captivationis intellectus; si non superaret principia lumine naturæ nota, & omnia possent salvari per distinctionem purè formalem, qualis datur in creatis, & quæ certè supra captum non est? Sanè nostra sententia videtur longè simplicius, ad mentem Conciliorum, & Ecclesiæ, atque etiam longè conformius conceptui, quem de hoc mysterio habent fideles, explicare propositiones fidei, dum adversarii, nescio quas, expositiones adhibent, de quibus apud SS. PP. & Concilia nulla est mentio: est autem, si verba saltem simpliciter accipiantur, frequens assertio prædicatorem contradictoriorum: ergo nostra sententia ex n. 772, est præferenda.

Confirmatur conclusio 2. negativè. Si de natura, & relationibus non possent verificari prædicata contradictoria, tunc ideo; quia etiam deberent verificari propositiones contradictoriæ: sed hoc non sequitur: ergo minor probata jam est n. 776. Nec dicas, nos facere circulum vitiosum, dicendo, ideo verificari tantum prædicata contradictoria, & non propositiones con-

tradictoria; quia datur distinctio virtualis: & ideo dari distinctionem virtuales; quia verificantur de eodem realiter ente prædicata contradictoria. Resp. enim, nos quidem assignare distinctionem virtuales, tanquam rationem à priori, quare sola prædicata, non autem propositiones contradictoriæ verificentur: non tamen hæc prædicata contradictoria assignare, tanquam rationem à priori distinctionis virtualis; huius enim ratio (si tamen aliqua à priori esse potest) est ipsa sublimissima essentia Divina, capax sibi identificandi tres Personas realiter distinctas, vel terminationes diversas &c. quæ capacitas innouit nobis per fidem.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

784. **O**B. 1. contra primam conclusionem. Relationes, seu Personalitates sunt modi essentia Divina: sed modi sunt realiter distincti à modificato: ergo relationes ab essentia, ma. habetur ex Patribus, quos citat Ruiz. Confir. Ubi datur contradictio, debet dari realis distinctio: atqui juxta nos inter essentiam, & relationes datur contradictio: ergo etiam realis distinctio. Resp. disting. ma. Relationes sunt modi physici, neg. ma. metaphysici, sive tantum ratione distincti, conc. mai. & dist. sic min. neg. conseq. Nec plus volunt Patres, qui tunc pugnant contra Arianos, negantes, posse communicari naturam sine Paternitate: atque dicebant, cum Paternitas sit modus essentia, ratione distinctus, (hoc est, juxta nostram explicationem virtualiter) posse unum sine altero communicari. Ad confir. neg. ma. de contradictione tantum prædicatorem acceptam; nam hæc capacitas potest provenire etiam à distinctione virtuali, de qua re n. 767. jam dictum.

785. Ob. 2. contra 2. conclus. *Essentia est in Patre: Filiatio non est in Patre*: sunt veræ propositiones, antecedenter ad operationem intellectus: ergo inter eas datur distinctio antecedenter ad operationem intellectus, seu formalis ex natura rei. Confir. Unum actu ex natura rei distingui ab alio, est actu ex natura rei non esse istud: sed hoc verificatur de essentia, & Paternitate: ergo. Resp. 1. cum Ulloa in *logica majore disp. 1. c. 2. n. 32.* Paternitas, vel Filiatio, & essentia suscipiunt realiter, simpliciter, & absolute contradictoria: ergo, si distinctio deberet proportionari susceptioni contradictoriorum, deberent realiter distingui. vide etiam eundem de *DEO disp. 2. c. 3. n. 25.*

Resp. 2. in forma neg. conf. ex jam sæpe dictis. Ad confir. Major iterum probat, vel omnino realem distinctionem, vel nullam obiectivam: quare dist. ma. unum ita distingui est actu non esse istud, ita, ut negari de ipso possit omnis identitas, tam realis, quam virtualis; vel unum de altero, tam in concreto, quam in abstracto metaphysico, conc. ma. ut tantum negari possit identitas virtualis, vel tantum in concreto quomodocunque. neg. ma. & distincta sic mi. nego conseq. Accedit, quod nondum

videam, quomodo immediatè possit dici, quòd essentia ex natura rei non sit Paternitas: quamvis de aliquo identificato cum essentia possit dici, quòd non sit Paternitas, scilicet de Filiatione, quæ tamen est realiter distincta à Paternitate: unde etiam videtur posse negari minor.

786. Ob. 3. Capacitas ad verificanda prædicata contradictoria, seu distinctio virtualis, datur à parte rei: ergo est aliqua distinctio objectiva, seu antecedens operationem intellectus: non autem est realis: ergo formalis ex natura rei. Confir. Distinctio Scotistica nihil est aliud, quàm capacitas ad contradictoria, antecedens operationem intellectus: sed hanc nos admittimus: ergo. Resp. retorq. argum. Etiam capacitas objecti, ad recipiendas denominationes diversas à conceptibus diversis, datur à parte rei, quin sit distinctio ipsius objecti à parte rei: & si aliqua esset, cum capacitas detur realiter, esset distinctio realis. In forma neg. conseq. quia non est distinctio objectiva, sed tantum virtualis; quamvis realiter, sive à parte rei existens. Ad confir. neg. maj. Juxta Scotistas datur vera aliqua distinctio, antecedens operationem intellectus, quæ est causa illius capacitatis contradictoriorum. Sic etiam in creatis distinctio realis non est formaliter capacitatis verificandi contradictoria: sed est causa, seu radix hujus capacitatis. vide Ulloa in log. mai. disp. 1. c. 2. n. 33.

787. Ob. 4. In DEO non datur tantum una perfectio, sed plures: non plures realiter: ergo plures formaliter ex natura rei, prob. mai. In DEO non tantum datur sapientia, aut tantum justitia &c. sed sapientia, & justitia &c. ergo. Confir. S. August. 1. 6. de Trin. c. 5. fertur dicere (quamvis ibi non inveniatur) *Non eo Pater, quo DEUS, neque eo DEUS, quo Pater.* S. Damascenus de fide l. 1. c. 4. ait, sapiens, justus &c. non esse naturam DEI, sed circa naturam: ergo distinguuntur ista saltem formaliter ex natura rei. Resp. neg. conseq. Illæ perfectiones sunt tantum pure formaliter, seu per conceptum nostrum distinctæ, ad prob. conc. ant. neg. conf. non quidem datur tantum sapientia, seu perfectio, tantum habens formalitatem sapientie: sed tamen perfectio, quæ in DEO datur, est realiter tantum una: attamen complectitur in se reipsa omnes formalitates omnium perfectionum DEO possibilem, sine ulla distinctione plus quam pure formali. Ad confirm. nego consequentiam. S. Damascenus tantum adstruit distinctionem pure formalem, S. Augustinus ad summum virtualem. vide Ulloam in log. maj. disp. 1. c. 2. n. 36.

788. Ob. 5. contra 3. conclusionem. Si verificantur prædicata contradictoria de essentia, & Personis, tunc debet aliquid verè negari de essentia, quod verè affirmatur de Personis, & vicissim: sed hoc non potest dici: ergo. prob. mi. Quod verè affirmatur de Persona, & verè negatur de essentia, debet esse realiter distinctum ab ista: sed nullum prædicatum in Divinis potest esse realiter distinctum ab essentia: ergo. mi. prob. Nihil est in DEO, quod non sit realiter DEUS ex n. 518, ergo nullum prædicatum Divinum potest esse realiter distinctum ab essentia: Confir. Si Pater est realiter generans, & oppositus Filio: natura autem realiter non est gene-

rans, nec oppositus Filio, debent prædicata generantis, & oppositi esse realiter distincta à natura: ergo hæc prædicata non erunt DEUS.

Responderi potest 1. insistendo principiis Ulloæ, neg. mai. nam tantum de Persona, non autem de essentia debet aliquid negari; quia, si prædicata sint verè contradictoria, non negatur aliquid de essentia, e. g. non negatur Pater, aut Filius. Quando verò negatur aliquid de essentia, tunc prædicata non sunt absolute contradictoria; sed tantum conditionatè. e. g. esse generans, non esse generans: esse oppositum, non esse oppositum, ut explicatum n. 777, nam etiam hic negatur tantum oppositio essentie, non Paternitatis; nam oppositio Paternitatis est realiter identificata essentie, ad prob. mi. omittitur totus syllogismus, & negatur suppositum, quòd prædicatum generantis generatione essentie, vel oppositi oppositione essentie detur in Divinis. ad prob. mi. secundæ, iterum omittitur totum. Ad confir. dist. antec. si ista prædicata sint absolute contradictoria. conc. ant. si non sint. neg. antec. & conseq.

Responderi potest 2. dist. maj. si verificantur contradictoria, debet negari aliquid de essentia tantum in concreto, om. ma. debet negari etiam in abstracto metaphysico, neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. ad prob. mi. disting. ma. quod verè negatur de essentia tam in concreto, quam in abstracto, debet esse distinctum, conc. mai. quod tantum negatur in concreto, neg. mai. & conc. mi. neg. conseq. ad prob. min. 2dæ concedo totum; quia non est contra nos. Ad confir. dist. ant. si natura non est generans &c. nec est generatio in abstracto, om. antec. si saltem est generatio in abstracto, neg. antec. & conseq. Explicatio responsionis petenda est ex n. 764.

Ne quis autem putet, hanc responsionem esse inusitatam, Ulloa in log. majore disp. 1. c. 2. n. 77. ait, à plerisque negari, vel certè distingui hanc propositionem: *Omne, quod verè negatur de altero, existente in rebus, distinguitur realiter ab illo altero.* Videtur etiam coincidere cum his P. Junius apud Ulloam in log. mai. disp. 1. c. 1. n. 17. ubi distinguit inter *identitatem prædicativam*, & *identitatem entitativam*: atque, entitativam stare in eo, quòd duo conceptus objectivi dicant easdem entitates, quamvis de se invicem prædicari nequeant; nam si prædicari possint, ait, dari etiam identitatem prædicativam. Quare etiam ad talem negationem videtur sufficere distinctio virtualis.

789. Dices. Si aliquid potest prædicari de essentia substantivè, vel in abstracto, non autem concretivè, eo ipso debet concretum aliquid involvere, quod in essentia non datur: sed illud debet realiter ab essentia distingui: ergo debet juxta nos adhuc admitti prædicatum aliquod in Divinis, quod realiter distinguitur ab essentia. Resp. 1. om. ma. neg. mi. Non debet distingui ab essentia prædicatum, quod realiter datur in Divinis; sed tantum debet deesse forma concreti, requisita ad denominandam essentiam e. g. generantem: hæc autem non datur in Divinis; nam ad denominandam essentiam generantem non sufficit generatio quæcunque activa; hæc enim propositio: *Essentia est generans*: ex communi acceptione Conciliorum, & ex di-

Dis n. 777. & 778. significat, quod essentia sit generans, generatione respiciente ipsam essentiam, tanquam principium ut quod: quæ generatio est Chimærica, & nullatenus datur in Divinis: deficiente ergo forma deficit concretum.

790. Responderi etiam potest 2. cum aliis, & quidem in ordine ad hanc objectionem circa essentiam, & Personalitates bene, quamvis fors aliis casibus de terminationibus contingentibus aliquanto difficilius applicetur responsio: responderi, inquam, potest, ad hoc, ut concretum possit prædicari, vel dare suam denominationem, requiri formam denominantem, unionem formæ, & simul capacitatem subjecti ad eam denominationem: & quacunque ex his deficiente, deficere denominationem, seu concretum non possit prædicari.

Sic, licet color uniretur Angelo, non posset hic dici coloratus; quia, licet haberet formam, & unionem ipsius, tamen non haberet capacitatem ad eam denominationem, quæ stat in materialitate: sic etiam, licet Christo Domino unita sit gratia sanctificans ejusdem speciei cum nostra, quæ est forma denominans Filium adoptivum, tamen Christus Dominus, neque ut homo, potest dici Filius adoptivus, ut habet Concilium Francofordiense sub Adriano Papa; quia scilicet deest Christo capacitas ad hanc denominationem, nempe natura extranea, seu non unita Divinæ, de qua re solet agi in tract. de Incarn. Quare, etiamsi naturæ, seu essentia Divinæ, sit non tantum unita, sed etiam realiter identificata forma, seu quasi forma, denominans generantem, scilicet generatio activa, tamen deest ipsi capacitas ad hanc denominationem, quæ stat in eo, quod generans sit realiter distinctus à generato, sive quod non sit Filius.

Utenim rectè ait Ulloa in log. major. disp. 1. c. 2. n. 47. unus ex cardinibus hujus mysterii est, necessariò intercedere distinctionem realem inter principium producentem, & productum: atqui essentia Divina non est realiter distincta à producto, seu generato, sive est Filius: quare non deficit ei aliquid positivum, ad eam denominationem requisitum, sed tantum aliquid negativum, scilicet negatio prædicati Filii: adeoque non sequitur, quod aliquid positivum prædicatum sit in Divinis, quod non realiter identificetur cum natura. In forma disting. ma. debet concretum involvere aliquid negativum, quod in essentia non datur. om. ma. aliquid positivum. neg. ma. & om. mi. disting. conseq. debet admitti in Divinis aliquod prædicatum negativum, quod non datur in essentia. conc. conseq. debet admitti aliquod prædicatum positivum. neg. conseq. Quod autem Persona habeat aliquam negationem, quam non habet natura, innegabile est. Tandem essentia Divina ad minimum, quicquid est in Divinis, habet substantivè, si non adjectivè.

791. Ob. 6. Si inter naturam, & Filium verificarentur contradictoria, tunc Filius esset verè realiter productus, natura non esset verè realiter producta: sed hac ratione realiter distinguarentur: quod est contra fidem: ergo illa contradictoria non verificantur. prob. mi. Producentem, & productum in Divinis realiter distinguuntur: sed productum, & non productum

magis opponuntur, quam producentem, & productum: ergo multò magis debent realiter distinguì productum, & non productum. Confir. Ideo producentem realiter distinguitur à producto; quia producentem non potest esse productus; neque enim potest produci à seipso, neque ab eo, quem producit: & hinc necessariò est non productus: sed etiam productum non potest esse non productum: ergo etiam productum realiter distinguitur à non producto: ergo, si verè in sensu reali ista contradictoria verificarentur de essentia, & Filio, etiam deberent realiter inter se distinguì Filius, & essentia: quod est contra fidem: ergo. Resp. neg. mi. ad prob. neg. mi. saltem sumptam de producente Divino; quia hic necessariò est non productus. Quamvis autem in creatis possit idem esse productum, & producentem (intellige, quod possit esse producentem respectu alterius) quin idem simul possit esse productum, & non productum, & sic ista videantur magis inter se distinguì: tamen, cum in creatis nihil sit necessariò non productum, & nihil necessariò distinguatur pro semper à producto: in Divinis autem producentem sit necessariò non productus, & necessariò pro semper distinguatur à producto, hinc magis distinguitur in Divinis producentem, & productum, quam in creatis productum, & non productum.

Dices: Saltem ista sunt æqualiter opposita, ergo debent esse æqualiter distincta. Resp. om. ant. neg. conseq. De hac re agit Ulloa in log. ma. disp. 1. c. 2. n. 65. & seq. atque distinctionem virtuales ex principiis fidei deduci: & ex iisdem etiam debere desumi, ad quæ prædicata se extendat, ad quæ non, cum ergò ex fide habeamus, producentem, & productum, seu Patrem, & Filium realiter distinguì, debemus dicere, ad ea prædicata distinctionem virtuales se non extendere; cum iterum ex fide habeamus, naturam non productam, & Filium productum, realiter identificari, debemus dicere, ad hæc prædicata se extendere distinctionem virtuales.

792. Ad confir. dist. mi productum non potest esse id, quod est quomodocunque non productum. neg. mi. non potest esse id, quod simul est producentem, & non productum. conc. mi. & neg. utramque conseq. Productum non distinguitur in Divinis ab omni non producto, ut est fide certum; quia Filius non distinguitur realiter ab essentia: sed tantum distinguitur ab aliquo certæ speciei non producto, hoc est, ab illo non producto, quod simul est producentem. Quænam autem prædicata contradictoria in Divinis inferant distinctionem realem, quænam tantum virtuales, non potest desumi ex lumine naturali solo; quia hoc caligat ad illa mysteria: sed debet desumi ex lumine naturali, ut illustrato per principia fidei; hæc autem nobis per suam illustrationem monstrant, quod producentem, & productum, in Divinis dicant distinctionem realem, non verò productum, & non productum, quamvis videantur æqualem haberet oppositionem.

Jam, an aliqua prædicata sint contradictoria absolute talia: an tantum conditionate, seu illative talia: vel omnino nulla, debet, ut ait Ulloa in log. maj. disp. 1. c. 2. n. 51. desumi ex legitima terminorum expositione, juxta communem

nem acceptionem, & usum, ex quo defumendum, quatenam intelligatur forma concreti. Difficillimè autem, vel omnino non potest probari, quòd aliqua contradictio prædicatorum sit major, quàm altera; quia tandem omnis oppositio, & contradictio, reducit ad esse, & non esse. Quamvis autem etiam probaretur, una esse major, quàm altera, tamen fides adhuc haberet quiescere, & dicere, quòd una, quam fortè apparenter major, tantum exigit distinctionem virtualem, altera realem. Si dicas, sic respondere esse confugere ad latibula, & mysteriorum sacraria. Resp. istud non esse in hac materia absurdum; cum veritas, seu cognitio naturæ distinctionis virtualis, ut ait Ulloa in *log. mai. disp. 1. c. 2. n. 68.* lateat in sacrario fidei, ibique quæri debeat.

793. Ob. 7. Quælibet Persona est totum id, quod est in DEO: ergo non potest differre in aliquo prædicato ab essentia. antec. prob. Sic SS. PP. passim loquuntur: & S. Bernardus *epist. 190. ad Innocentium Papam cap. 2.* sic ait: *Totum nempe est Pater, quod Pater, & Filius, & Spiritus S. totum Filius, quod ipse, & Pater, & Spiritus S. totum Spiritus S. quod & ipse, & Pater, & Filius.* ergo. Resp. dist. ant. quælibet Persona est totum id, quod est in DEO essenziale, conc. ant. est totum id, quod est in DEO personale. subdist. est totum id formaliter, ita, ut una Persona sit formaliter altera. neg. ant. (hoc enim est clarè falsum) est totum id eminenter, vel æquivalenter. conc. ant. & neg. conseq. ad prob. disting. ant. ut suprà. S. Bernardus *loc. cit.* manifestè, & fusè loquitur de essentia, vel substantia DEI, quam ait omnibus communem: agitque contra Petrum Abailardum, quem, ait, negare, Spiritum S. esse de Patris, & Filii substantia: & statim post verba objecta sic ait: *Nec enim verum, summumque bonum, quod sunt, inter se particulariter dividunt, quoniam nec participaliter id possident, sed hoc ipsum essentialiter sunt:* & mox ulterius distinctionem Personarum sine præjudicio unitatis affirmat. Quando autem idem S. Pater *l. 5. ad Eugen. c. 8.* ait, Personarum proprietates non aliud esse, quàm Personas, ipsasque non aliud, quàm unum DEUM esse, iterum (ut manifestum est legenti contextum) plus non vult, quàm omnes Personas esse realiter identificatas cum Divinitate, quamvis inter se realiter distinguantur, & numerum faciant: quæ fusè ibi deducit.

794. Ob. 8. Propositiones: *Essentia est Filius: Pater non est Filius:* possunt exponi, quin verificentur contradictoria: ergo nostra probatio est nulla. antec. prob. Prima propositio sic potest exponi: *Datur in DEO identitas, qua Verbo communicatur cumulus omnium perfectionum absolutarum, & tota ratio boni simpliciter infiniti:* secunda propositio autem sic: *Pater, quæ præcisè Pater est, non est Filius quæ Filius:* hæ propositiones non habent prædicata contradictoria: ergo. Confir. Ut hæc secunda propositio negativa verificetur, debet aliquid ostendi, quod dicatur non dari, & quod reverà non detur: sed hoc non potest esse Persona Filii, quæ reverà datur: ergo debet esse aliquid aliud, scilicet Chimærica identitas, quæ daretur inter Patrem quæ Patrem, & Filium quæ Filium: ergo.

Resp. neg. ant. ad prob. nego, posse dari hanc explicationem primæ propositionis; quia illa non tantum significat, quòd essentia communicet omne bonum Filiationi, sed etiam quòd Filiatio se communicet essentia: adeoque deberet addi *Et vicissim cumulo omnium perfectionum absolutarum communicatur formaliter Filiatio.* Resp. 2. pro nunc omittit primæ propositionis explicationem, nego explicationem secundæ:

Vel enim tantum intelligitur Pater quæ Pater, hoc est, ut subsans certo nostro conceptui, non est Filius quæ Filius, hoc est, non est subsans alteri nostro conceptui, diverso modo eum representanti: & nullo modo est sensus ab Ecclesia intentus in illa propositione: *Pater non est Filius;* quia antecedenter ad omnem operationem intellectus, Pater non est Filius: & essentia communicatur: Paternitas non communicatur. Certè negare, istas propositiones esse veras, antecedenter ad operationem intellectus, videtur non posse conciliari cum propositionibus fidei; nam sic evacuatur totum mysterium SS. Trinitatis, ut patet ex dictis num. 782.

Vel intelligitur: Pater quæ Pater à parte rei: at quid est discriminis à parte rei inter Patrem quæ Patrem, & Filium quæ Filium? Saltem erit hoc, quòd Paternitas, & Filiatio sint realiter distinctæ. Bene: ergo sunt ista prædicata contradictoria. *Essentia est Filius, vel Filiatio: Paternitas non est Filius, vel Filiatio:* reditque totum argumentum. Ad confirm. dist. ma. debet aliquid ostendi, quod non detur, hoc est, non existat in rerum natura. neg. ma. quod non detur in Patre, vel Paternitate. conc. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. Sic, quando dico: *Petrus non est Paulus* non nego Paulum existere, neque etiam necesse est Paulum non existere: sed tantum necesse est, eum non inesse Petro. vide etiam n. 781.

795. Dices 1. Propositio: *Pater non est Filius:* tantum significat: *Non datur inter Patrem, & Filium tanta identitas, ut admittatur ipsis vera oppositio generantis, ac geniti.* Resp. neg. illat. licet enim omitteretur, aliquo modo æquivalere has propositiones, vel saltem unam ex altera inferri, tamen formaliter non idem sonant; nam nonidentitas, sed Filius ipse est prædicatum illarum propositionum, ut observat bene Ulloa in *log. ma. disp. 1. c. 2. n. 92.* (ubi loco terminat *identitas* ponit terminum *communicatio*, quæ hic synonyma sunt) aliàs neque rationale erit prædicatum in his propositionibus: *Homo est rationalis: Equus non est rationalis:* contra communissimam. Dein, etiamsi omitteretur illa explicatio propositionis, deberet ab adversariis tamen admitti etiam hæc propositio: *Datur inter essentiam, & Filium, tanta identitas, ut admittatur ipsis, vel non detur inter ipsos, vera oppositio generantis, & geniti:* at hæc ipsa oppositio, denominans Patrem non identificatum, sed oppositum genito: essentiam autem identificatam, & non oppositam genito, infert prædicata contradictoria, ex dictis n. 777. & 778.

Dices 2. Propositio: *Pater non est Filius:* vel est copulativa, ut sensus sit: *Pater non est natura, & Filiatio:* vel est disjunctiva, ut sensus sit: *Pater, vel non est natura, vel non est Filiatio:* in utroque sensu est falsa: ergo non est à parte rei,

rei, sed tantum in sensu formali vera. Confir.
1. Pater, & Filius communicant sibi omnia prædicata: ergo non dantur contradictoria. Confir.
2. Filius etiam potest prædicari de Patre in recto; nam vera est hæc propositio: *Pater est id, quod est Filius*: ergo propositio prior est tantum in sensu formali vera.

Resp. neg. ma. quia propositio illa, nec est disjunctiva, nec strictè copulativa; non enim supponit distributivè, ut sensus sit: *Pater nec est natura, nec est Filiatio*: sed est propriè collectivæ: ut sensus sit: *Pater non est natura, & Filiatio simul*, quæ propositio est verissima. Ad 1. confir. dist. ant. communicant sibi omnia prædicata absoluta. om. ant. quia melius diceretur, quod Pater communicet omnia Filio per generationem, communicant omnia prædicata etiam relativa. neg. ant. & conseq. Certè Didymus Alexandrinus l. 2. de Spiritu S. longè post medium. Paternitatem expressè excipit. Ad 2. confir. neg. ant. Filius non potest prædicari in recto de Patre; quia non potest dici: *Pater est Filius, vel Filiatio*: sed tantum potest de Patre prædicari aliquid realiter identificatum cum Filio, sed tamen virtualiter distinctum ab eodem: quæ ipsa virtualis distinctio secum fert distinctionem realem Filii à Patre, & affert prædicata contradictoria inter hos duos. vide n. 764. ubi dictum, talem prædicationem: *Pater est id &c.* non sufficere in Divinis ad identitatem.

796. Ob. 9. Distinctio virtualis inter essentiam, & Paternitatem, ideo admitteretur; quia de una negatur aliquid, quod de altera affirmatur: sed hoc totum salvari potest per distinctionem purè formalem: ergo. prob. mi. Etiam distinctio purè formalis exigit affirmationem, & negationem ejusdem de eodem: ergo. Confir. Posset dici, naturam in Divinis se habere per modum speciei, Personas verò per modum individuorum: sicut natura humana est species, & Petrus, ac Paulus sunt individua: sed inter speciem, & individua datur distinctio purè formalis: ergo. prob. ma. Aliqui SS. PP. apud Ruiz de SS. Trinitate disp. 22. sect. 1. ita loquuntur: ergo. Resp. dist. ma. admitteretur illa distinctio; quia negatur aliquid immediatè, & directè in seipso. conc. ma. quia tantum negatur aliquid reflexè in conceptibus, vel quia tantum negantur diversi conceptus. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. ad prob. dist. eodem modo. ant. & neg. conseq.

Ad confirm. neg. ma. hac ratione non esset amplius ullum mysterium SS. Trinitatis, contra unanimem fidelium sensum. ad prob. fateor, quod aliqui Patres videantur alicubi ita loqui: sed ibi potissimum volunt probare, quod Verbum, quamvis à Patre genitum, non sit minoris perfectionis, quàm Pater: sicut quando dicunt, DEUM non esse singularem, agunt maximè contra Sabellianos, adstruentes singularitatem Personæ unius in DEO. Cæterum iidem Patres apud eundem Ruiz cit. disp. sec. 3. clarè adstruunt unitatem individui naturæ Divinæ: & in Concilio Florentino sess. 18. Joannes Theologus sic loquitur de Divina Natura: *Quæ cum una numero sit, idcirco non eâ ratione communis dicitur esse, quæ est humanitas: sed rationem tantum habet communis, quatenus communicabilis est.*

ARTICULUS V.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

797. **O**B. 10. Distinctio virtualis non potest admitti sine processu in infinitum prædicatorum: hunc

nemo admittit: ergo. prob. ma. Ideo hoc prædicatum *communicabile pluribus* distinguitur virtualiter ab essentia; quia ex una parte realiter identificatur cum essentia: ex altera parte est negabile de Paternitate, de qua non est negabilis essentia: sed rursus hoc prædicatum *negabile de Paternitate* debet virtualiter distingui ab esse communicabile; quia communicabile affirmatur de essentia, non item negabile: & sic in infinitum: ergo. Resp. neg. ma. ad prob. inprimis hoc prædicatum *communicabile*, neutraliter acceptum, non est negabile de Paternitate: præsertim, si sit subjectum propositionis; quia verum est: *Communicabile est Paternitas*; hinc potest negari suppositum. Secundo, ex doctrina Ulloæ relata n. 777. ista prædicata, *esse communicabile, non esse communicabile: esse negabile, non esse negabile*, non sunt absolute contradictoria; quia non intelligitur eadem communicabilitas, vel negabilitas, in utraque propositione, ut cit. numero est observatum. Unde nego ma. hoc enim prædicatum non est negabile, saltem in abstracto metaphysico, de Paternitate, sed tantum aliud Chimæricum, scilicet *communicabilitas Paternitatis*. verbo: quando dicitur: *Essentia est communicabilis*, adjectivum *communicabilis* pro recto habet ipsam essentiam, saltem implicite: quia significat: est id, quod est communicabile: per hoc *id* autem in hac propositione intelligitur essentia: quando autem dicitur: *Paternitas est communicabilis*, adjectivum *communicabilis* pro recto habet Paternitatem, ex eadem ratione, & communiceptione; si enim intelligeretur idem rectum, quod fuit in priori propositione, tunc hæc propositio esset vera: nam significaret: *Paternitas est essentia communicabilis*: quod est verissimum. Hinc istud prædicatum non distinguitur virtualiter ab essentia, sed supponit distinctionem virtuales essentia, & Paternitatis, propter Filiationem realiter distinctam à Patre, & tamen realiter identificatam cum essentia.

798. Dices 1. De ipsa Filiatione redit argumentum; nam hæc, ut virtualiter distincta, debet habere prædicatum, quod realiter iterum est identificatum cum essentia, & virtualiter ab eadem distinctum, de quo iterum redit quæstio. Resp. Filiationem non habere prædicatum positivum, quod natura, vel essentia, non habeat, saltem realiter in abstracto metaphysico: sed habere negationem alicujus prædicati, scilicet Paternitatis, quæ est realiter identificata cum natura, & virtualiter distincta: quæ Paternitas etiam habet negationem prædicati, scilicet Filiationis. Verbo: Pater est virtualiter distinctus à natura; quia non est Filius: & Filius est virtualiter distinctus; quia non est Pater; nec in eo, quod sibi mutuo sint ratio distinctionis virtualis à natura, est ullum inconveniens.